
REGLEMENT SCHOOLDIPLOMA

VSO UITSTROOMPROFIEL ARBEIDSMARKTGERICHT en VSO UITSTROOMPROFIEL DAGBESTEDING

Schooljaar 2023 – 2024

Inhoudsopgave

Toelichting op het schooldiploma vso arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel	3
Model Examenreglement voor diplomering van het vso arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel	4
Artikel 1. Begrippen	4
Artikel 2. De eisen voor het behalen van een diploma	5
Artikel 3. Het examendossier	6
Artikel 4. De examencommissie van de school	6
Artikel 5. Herkansing	7
Artikel 6. Bezwaarmogelijkheid	7
Artikel 7. Vaststelling en wijziging	7
Artikel 8. Slotbepaling	7

Toelichting op het schooldiploma vso uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht en uitstroomprofiel dagbesteding

Vanaf het schooljaar 2021/2022 hebben leerlingen die onderwijs volgen in het uitstroomprofiel arbeidsmarktgerichte en uitstroomprofiel dagbesteding van het voortgezet speciaal onderwijs (vso), recht om hun schoolloopbaan af te kunnen ronden met een schooldiploma. Dit schooldiploma geeft deze doelgroep de erkenning die zij verdienen en zorgt voor meer kansengelijkheid in het onderwijs. Met het schooldiploma kunnen de leerlingen van het uitstroomprofiel arbeidsmarktgerichte en uitstroomprofiel dagbesteding aantonen welke resultaten zij tijdens hun schoolloopbaan hebben behaald en het voortgezet onderwijs afronden.

Het diploma geeft geen instroomrecht in het vervolgonderwijs en heeft dus geen civiel effect. De civiele waarde zit in de resultaten die de leerling heeft behaald, de erkenning voor de leerling en de ouders en de herkenbaarheid van de verschillende onderdelen voor de arbeidsmarkt.

De wetwijziging houdt het volgende in:

Artikel 14d van de Wet op de expertisecentra is gewijzigd en luidt:

“Artikel 14d. Schooldiploma vso uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht en uitstroomprofiel dagbesteding

- 1. De directeur reikt een schooldiploma voortgezet speciaal onderwijs uit aan de leerling die het onderwijs in het uitstroomprofiel arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel dagbesteding verlaat, voor wie de leerplicht, bedoeld in paragraaf 2 van de Leerplichtwet 1969, is geëindigd en die naar het oordeel van de directeur in aanmerking komt voor het schooldiploma. De directeur baseert zijn oordeel op een reglement dat door het bevoegd gezag wordt vastgesteld.*
- 2. Een portfolio waarin de behaalde resultaten zijn opgenomen, maakt deel uit van het schooldiploma.*
- 3. Bij ministeriële regeling wordt een model voor het schooldiploma vastgesteld.*
- 4. De leerling die een deel van het programma heeft voltooid, de school verlaat en niet op grond van het eerste lid een schooldiploma ontvangt, ontvangt een verklaring.”*

De wettelijke regeling beperkt zich tot het voorschrijven van de verplichting dat het bevoegd gezag een (examen)reglement moet opstellen, maar laat de sector/school vrij in het regelen van de inhoud daarvan. De enige wettelijke eis is dat het portfolio waarin de behaalde resultaten van de leerling zijn opgenomen, onderdeel moet uitmaken van het schooldiploma.

De Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs heeft een expertgroep opgericht om een model-reglement op te stellen. Bijgaand treft u het model-reglement aan. Om de scholen zoveel mogelijk vrij te laten in het zelf nader regelen van het reglement is ervoor gekozen om het model-reglement te beperken tot het benoemen van de onderwerpen die per artikel worden geregeld zonder te bepalen hoe de school dit invult. Dit model is een advies en kunnen scholen gebruiken om hun eigen reglement op te stellen. De wetgeving en het model-reglement bieden ruimte voor maatwerk.

Het reglement gaat ervan uit dat het diploma kan worden toegekend als voldaan is aan drie eisen:

- **Aanwezigheid.** De school bepaalt in het reglement wat de minimale aanwezigheidsplicht in het onderwijs is;
- **Portfolio.** In het portfolio toont de leerling aan hoe hij gewerkt heeft aan de verschillende leergebieden en de domeinen wonen, werken, vrije tijd en burgerschap en het niveau van beheersing;
- **Examengesprek.** Dit gesprek vormt de afronding en de mogelijkheid om het diploma te behalen.

De kern van het diploma is het opgebouwde portfolio van de leerling. Dit portfolio is de belangrijkste eis om het diploma toe te kennen. Daarvoor is nodig dat de school helder formuleert aan welke eisen het portfolio moet voldoen. In een separate handreiking worden voorbeelden gegeven van een mogelijke uitwerking. Het staat de school echter geheel vrij om een schooleigen invulling van het portfolio te geven. In de handreiking is rekening gehouden met de kerndoelen vso uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht en uitstroomprofiel dagbesteding.

Medezeggenschap

Het bevoegd gezag van de school neemt een voorgenomen besluit ten aanzien van het examenreglement. Dit reglement wordt voorgelegd ter instemming aan de medezeggenschapsraad van de school. Nadat de MR instemming heeft verleend stelt het bevoegd gezag het reglement definitief vast.

Examenreglement voor diplomering van het vso uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht en uitstroomprofiel dagbesteding

Artikel 1. Begrippen

Bezwaarschrift	Een bezwaarschrift (of bezwaar) is een document waarmee iemand aangeeft dat hij/zij het niet eens is met een besluit van de examencommissie.
Examencommissie:	De commissie die beoordeelt of een leerling wel dan niet een diploma behaald heeft.
Examendossier:	Een selectie van bewijzen opgebouwd volgens de gestelde eisen, waaronder relevante bewijsstukken van het genoten onderwijs inclusief de stages.
Leerlingen:	Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring voor het vso hebben en onderwijs volgen en ingeschreven staan in het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel.
Ouder(s):	Ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling(en).
Portfolio:	Een ontwikkelingsgericht dossier met bewijsstukken van opgedane kennis, vaardigheden en ervaringen. Dit kan digitaal en/of op papier zijn.
Verklaring:	Leerlingen die niet voldoen aan de gestelde eisen die beschreven staan in het reglement om het schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel te behalen, ontvangen een verklaring. In de verklaring staat vermeld wanneer een leerling stond ingeschreven in de school en aan welke leergebieden de leerling gewerkt heeft.
Vso:	Voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 2. De eisen voor het behalen van een diploma

Om het 'Schooldiploma VSO' te behalen, dient de leerling te voldoen aan het examendossier (zie artikel 3). Een leerling bouwt voortdurend aan zijn/haar examendossier door aanwezigheid en ontwikkeling. De bewijslast van het leer- en ontwikkelproces kan de leerling in het portfolio inzichtelijk maken

Aan de leerlingen worden de volgende eisen gesteld:

1. Voldoende onderwijsdeelname

Een leerling heeft binnen zijn mogelijkheden voldoende aan het onderwijs deelgenomen (inclusief de stages), bij een aanwezigheid van tenminste 95% gedurende zijn/haar laatste schooljaar, het laatste schooljaar van de leerling wordt minimaal 1 jaar van tevoren bepaald. De mogelijkheden van de leerling zijn individueel bepaald. De leerling heeft niet meer dan 5% ongeoorloofd schoolverzuim. Het ongeoorloofde verzuim wordt dan vergeleken met het aantal lessen dat de leerling wel op school kon zijn. Deze aanwezigheidseis is op 95% gesteld (rekening houdend met de persoonlijke mogelijkheden van de leerling) omdat werkgevers erop moeten kunnen vertrouwen dat de leerling ook daadwerkelijk aanwezig is op de stage en/of de werkplek.

2. Het portfolio

Het portfolio bestaat uit 4 onderdelen, dat zijn:

a. *Praktijkvorming*

De praktijkvorming vormt de kern van het schooldiploma. Hierbij gaat het om de volgende onderdelen (de bewijslast zit in het portfolio van de leerling):

- Beheersing van de arbeidscompetenties voor leerroutes 3,4 en 5 (ook wel werknemersvaardigheden genoemd). De arbeidscompetenties hebben veel overlap met de sociaal-emotionele competenties waar de leerling aan werkt, deze worden bepaald en geëvalueerd middels INVRA;
- Beheersing van de arbeidscompetenties voor leerroute 2/3(ook wel werknemersvaardigheden genoemd). De arbeidscompetenties hebben veel overlap met de sociaal-emotionele competenties waar de leerling aan werkt, deze worden bepaald en geëvalueerd de CED leerlijnen;
- Beheersing van de (vak)vaardigheden;
- De stages die de leerling heeft gelopen;
- Eventueel behaalde (branche) certificaten en/of diploma's op het gebied van de praktijkvorming

b. *Presentatie "wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?"*

- De leerling presenteert zichzelf en reflecteert op de eigen kwaliteiten en motieven binnen zijn mogelijkheden. De leerling geeft onder andere aan wat hij wil gaan doen op het gebied van werken, hoe hij de eigen loopbaan gaat sturen en wie hij daarvoor nodig heeft vanuit het eigen netwerk.

c. *Kernvakken*

- De mate van beheersing en/of ontwikkeling op gebied van de competentiegebieden zoals in het OPP beschreven.

d. *Wonen, vrije tijd en burgerschapsvorming*

- De leerling heeft actief deelgenomen aan de thema's op het gebied van wonen, vrije tijd en burgerschap.
- Op het gebied van het domein 'wonen' maakt de leerling de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid inzichtelijk door middel van uitdraai overstijgend competenties in het portfolio.
- Op het gebied van het domein 'vrije tijd' presenteert de leerling welke hobby's hij heeft en/of hoe hij de vrije tijd wil in gaan richten;
- Op het gebied van het domein 'burgerschap' gaat het over het als een burger deel kunnen nemen aan de maatschappij en het digitaal vaardig zijn. De leerling maakt dit inzichtelijk door middel van uitdraai competenties het portfolio.

- Wanneer de leerling aan alle voorgaande onderdelen voldoet, dan wordt de leerling uitgenodigd voor het examengesprek. De leerling is feitelijk al geslaagd voor het schooldiploma wanneer hij op mag gaan voor het examengesprek. Wanneer de leerling niet aan de voorgaande onderdelen voldoet, dan kan er een herkansing voor het betreffende onderdeel gedaan worden. Wanneer de leerling ook niet na een herkansing voldoet aan de voorwaarden om het diploma te behalen, dan gaat de leerling niet op voor het afrondende examengesprek. Deze leerling zakt niet, maar ontvangt de verklaring.

3. Examengesprek

- Wanneer de leerling het examengesprek mag voeren, dan voldoet de leerling aan de eisen die gesteld zijn onder onderdeel 1 (aanwezigheid) en onderdeel 2 (portfolio). - De leerling presenteert tijdens het examengesprek het portfolio. De presentatie en de presentatievorm zijn passend binnen de mogelijkheden van de leerling. Het portfolio vormt het centrale document van de ontwikkeling en de wensen van de leerling
- Tijdens het examengesprek wordt stilgestaan bij wat de leerling heeft geleerd, wat hij wil gaan doen, hoe hij dit gaat aanpakken en wat hij hiervoor nodig heeft. De mentor en twee leden van de examencommissie zijn aanwezig bij het examengesprek.

Artikel 3. Het examendossier

De in Artikel 3 gestelde eisen zijn terug te vinden in het examendossier.

Dit dossier bestaat minimaal uit:

1. Persoonsgegevens, curriculum vitae, pasfoto;
2. Bewijs van voldoende onderwijs- en stagedeelname;
3. Het portfolio met daarin tenminste:
  - a) Bewijzen van de praktijkvorming, (eventueel) behaalde certificaten en verslagen en/of beoordelingen van de stages;
  - b) Presentatie van 'Wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik' en een beschrijving van de kwaliteiten en motieven met daarin aandacht voor de kwaliteitenreflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaansturing en netwerken;
  - c) Onafhankelijke toets resultaten van Nederlandse taal en communicatie en Rekenen wiskunde;
  - d) Bewijzen van het werken aan de gebieden wonen, vrije tijd en burgerschap;
  - e) Vaardigheidsbewijzen
  - f) Een uitdraai van de competenties uit het OPP over de ontwikkeling van de cognitieve vaardigheden., praktijkvaardigheden, burgerschapsvorming en de mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid.
4. De leerling mag opgaan voor het examengesprek met de examencommissie, indien de leerling heeft voldaan aan in reglement vermelde eisen. De leerling krijgt één herkansingsmogelijkheid indien hij één of meerdere onderdelen van het examendossier nog niet behaald heeft. Wanneer de leerling voldoet aan de gestelde eisen, dan mag de leerling opgaan voor het examengesprek;
5. De schriftelijke uitslag van het examengesprek.

Artikel 4. De examencommissie van de school

De examencommissie bestaat uit;

- 1 Voorzitter – (Adjunct)Directeur of een door de (adjunct)directeur gemandateerd teamleider die tevens voorzitter is van de commissie
- 1 Secretaris – verzorgt verslaglegging en communicatie
- 1 stagecoördinator – stage- traject begeleider
- 2 leerkrachten uit onder en/of -middenbouw (totaal 2 leerkrachten)

De taak van de examencommissie is:

- Het beoordelen of de leerling voldoet aan de gestelde eisen in artikel 2 (examendossier) en besluiten over het toekennen van een diploma;
- Dat een leerling die geen diploma ontvangt, wel een verklaring ontvangt.

De commissie komt in mei van het schooljaar bijeen of aan het eind van de schoolloopbaan van de individuele leerling (bij eerder uitstromen).

De examencommissie bepaalt of een schoolverlater een diploma dan wel een verklaring ontvangt. Als een leerling niet voldoet aan de eisen van voldoende certificering en/of voldoende onderwijsdeelname, dan wordt de leerling besproken in de examencommissie. De examencommissie zal informatie inwinnen bij bijv. het team (zoals mentoren, zorgteam, docenten die een certificaat niet verstrekt hebben) om een beeld te vormen van de leerling. Als er sprake is van een positieve ontwikkeling en/of van bijzondere omstandigheden, kan de commissie alsnog besluiten tot diplomering. Deze afweging wordt schriftelijk onderbouwd.

Artikel 5. Herkansing

Leerlingen ontvangen een herkansingsmogelijkheid als de examencommissie oordeelt dat niet is voldaan de eisen in artikel 2 gesteld.

De examencommissie bepaalt op welk onderdeel het examendossier nog onvoldoende is en wat ervoor nodig is om de leerling alsnog een diploma te verstrekken.

Leerlingen die niet aan de eisen voldoen, zoals die gesteld zijn Artikel 2 en Artikel 3, worden besproken in de examencommissie. Er kan alsnog een diploma verstrekt worden als er sprake is van:

- (Alsnog) laten zien te voldoen aan de eisen en/of;
- Een aantoonbaar uitgevoerde maatschappelijke opdracht in de eigen tijd bij te weinig onderwijsdeelname door ongeoorloofd verzuim;
- Bijzondere omstandigheden.

Dit is ter beoordeling van de examencommissie van de school.

Artikel 6. Bezwaarmogelijkheid

Ouders ontvangen schriftelijk een besluit van de examencommissie. Een leerling (of zijn ouders) kunnen bezwaar aantekenen tegen het besluit van de examencommissie van de school om geen diploma te verstrekken. Het bezwaar dient binnen twee weken na dagtekening van het besluit van de examencommissie, schriftelijk bij de examencommissie te worden ingediend. Ouders krijgen de mogelijkheid hun bezwaar mondeling toe te lichten. Het bezwaar wordt behandeld door de Commissie voor Ondersteuning (CvO). Op advies van de Commissie voor Ondersteuning neemt de directeur een beslissing op het bezwaarschrift. De directeur zal binnen vijf werkdagen na het indienen van het bezwaarschrift een bindend besluit nemen. Dit besluit wordt schriftelijk en met redenen omkleed medegedeeld aan de ouders.

Artikel 7. Vaststelling en wijziging

Dit reglement is vastgesteld door het bevoegd gezag van de Martin Luther Kingschool op **12 mei 2023**. Het reglement is voorgelegd ter instemming aan de medezeggenschapsraad van de school. Het reglement wordt jaarlijks geëvalueerd en wordt waar nodig gewijzigd. Het reglement gaat in vanaf september 2023.

Artikel 8. Slotbepaling

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet en voor zover het de gang van zaken van de examencommissie betreft, beslist de examencommissie.